Народна казка №263

Жив старий зі старою. Мав сина Іванушку та дочку Оленушку. Батько послав їх у ліс по ягідки. Пішли вони; прийшли в ліс і знайшли землянку. Оленушка сказала: «Давай, братику, зайдемо в цю землянку». Зайшли й побачили: лежить на печі й спить яга-баба. Вони сіли на лавку і стали гратися Оленушкиним кілечком. Довго чи коротко в ній посиділи, потім вийшли із землянки. Відійшовши трохи, Оленушка сказала: «Ох, братику Іванушко! Я кілечко-то забула в землянці на віконечку; піди візьми його, та дивись не лизни козлиного сальця, що на лавочці лежить».

Пішов Іванушка і дорогою сам із собою думає: що мені сестриця не веліла лизати сальця? Прийшов у землянку, взяв кілечко і лизнув сальце, та й став козлом. Надів кілечко на роги, біжить до Оленушки і блеє по-козлячому. «Ох ти дурнику, Іванушко! — каже Оленушка.— Адже я тобі наказувала, щоб не лизав сальце; а ти не послухався мене!..» Взяв їх пан до себе, і живуть вони в нього з рік часу.

Ось прийшли до Оленушки дочки яги-баби, звуть її купатися. Довго вона відмовлялася; нарешті вмовили. Прийшли до води, скинули з себе сорочки, полізли в воду. Ягині дочки прив'язали Оленушці на шию камінь і пустили з ним у воду… Козленятко ходить на бережок і гірко плаче, приказуючи: «Оленушко, сестрице моя! Ти вийди до мене, ти виглянь: я братик твій, Іванушка, прийшов до тебе з нерадісною вісточкою, мене, козла, вбити хочуть, зарізати…» Оленушка з води відповідає йому: «Ох, братику мій Іванушко! Я рада б до тебе виглянути, важкий камінь на дно тягне…» Слуги пішли за козленятком, і як на його голос виглянула з ріки Оленушка — вони тієї ж миті схопили її й витягли на берег. Пан узяв Оленушку до себе в дім, а козла Іванушку пустив у сад гуляти, а дочок яги-баби наказав розстріляти.